

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PRESA LIBERTĂȚII BRAȘOV.
TELEFON 226.
Abonament anual 360 lei.
Numărul săptămână 800 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Un mare congres al reangajaților pensionari din țară.

După intervenții de ani de zile, după alergări pela București și primiri cu ușile de mai multe ori inchise decât deschise, pe la diferite ministeriale, a succed delegaților reangajaților pensionari, ca în ziua de 8 Decembrie, anului trecut să primească din partea ministerului de Război un răspuns, prin care li se punea în vedere următoarele:

Să se înainteze până cel mult 1 Ianuarie a.c. o declarație din partea fiecărui reangajat dacă operează să fie împroprietarit în Dobrogea sau pentru esențație în bani în suma de 70.000 Lei. Jurnalul ce urma să se întocmească în cauză avea ultimul termen de 4 Ianuarie 1928.

Urma aşadar ca la acea dată chechia reangajaților pensionari să fie rezolvată și ca ei să intre de mult în drepturile lor.

Au trecut însă trei sferturi de an de atunci și cu toate noile intervenții făcute în acest interval, împromisiunile ministeriale s-au dovedit de vorbe în vînat.

Nu numai că nu s-a făcut nimic, dar din diferitele răspunsuri contradictorii ale diferitelor ministerie se pare că rezolvarea chechiei se amâna și se trăgănează fără termen.

Doleanțele și drepturile acestor foști și viitori luptători se misău în jeratecul politic al intereseelor partidului dela putere.

In consecință în ziua de 19 August a.c. președintele Uniunii subofițerilor pensionari din țară d-l F. Ticulescu împreună cu d-l P. Roșca președintele Uniunii reangajaților pensionari din Ardeal au avut la Ocna Sibiului o consfătuire, la care pe lângă alii membrii, a fost reprezentat și centrul județean Brașov prin d-l N. Moldovan.

Discutându-se chechia și constatăndu-se neinteresul celor de sus față de doleanțele reangajaților, s'a luat cu unanimitate hotărârea ca în cursul lunei Noiembrie — în timpul sesiuniei parlementare — să se înțâmpe un mare congres la București, la care vor participa toți reangajații pensionari din întreaga țară, cari nu vor părăsi Capitala până ce nu vor fi satisfăcuți.

In vederea acestui congres se va fiina luna viitoare la Sibiu un alt congres preparativ, la care vor participa delegați din fiecare județ.

Ziua și locul șiinerii ambelor congrese se vor fixa și se vor anunța ulterior.

Iată, la ce împinge neinteresul față de acești luptători pentru întregirea neamului, cari de ani de zile își așteaptă în zadar drepturile, la care îi îndrepătește legea.

De bună seamă, — conform obiceiului, — îl se va zice de către anumite cercuri, că fac bolșevism, căci așa obișnuiesc să se numească la noi dreptul și curajul cu care cetățeanul își caută și își apără drepturile.

Un lucru să! Dacă guvernul își facea datoria, acești viitori copii ai cărmuirei de azi, nu erau nevoiți să mai cheltuiască și să bată sirăzile Sibiului și ale Bucureștilor.

De sigur nu-i va convine guvernului această mișcare. Dar provocatorul ei nu este altul decât el însuși.

Și e destul de trist, când cetățenii țării numai în felul acesta își pot smulge drepturile pe care li-le garantează și li-le oferă legea.

Dar cine e de vină?!

Voinic ca un brad, tot din o comună de pe Tara Oltului, a fost incorporat la un regiment din București. De aici au fost trimisi vre-o căteva sute de soldați tineri în munții dela Azuga, ca să taie o pădure, pe care o luase în exploatare un frate al generalului lor. L-am întâlnit pe acest flăcău voinic, l'am întâlnit peste un an în sala de aşteptare a unui medic din Făgăraș; era numai o umără și tuberculoza îl mistuia zi de zi. L'au concediat din armată și venise acum cu părinții lui să consulte un doctor. Aici mi-a povestit tot calvarul lui:

Au fost trimisi acolo pe munți primăvara. Erau rău îmbrăcați; ploaia se scurgea pe sub corurile lor; și bălea ninsoarea în zilele răcoroase; hrana era insuficientă, iar sergentul și silea să facă fiecare căte o jumătate de stânjenie de lemn la zi. Dacă vreunul cădea de oboselă și bătea cu lemnul, zicându-i: ești lenes și nu vrei să lucri.

N'aveau milă, nici crezământ și s'au îmbolnăvit atâția și atâția însă. Germenul neierător al tuberculozei s'a încubat și în trupul lui iștovit; și din flăcău ce-a fost, acum era o umbră, o stafie! Peste căteva luni am auzit, că a murit sârmanul I. P., fără de-a se mai întoarce la regim.

Si căte tragedii de acestea nu se vor fi întâmplând în fiecare an? In una din lunile trecute s'a judecat la Consiliul de război procesul unor soldați din Târgu-Mureș, cari erau acuzați de „rebeliune”, fiindcă n'au voit să meargă la astfel de lucru de câmp, la moșii altora. Si Consiliul de război, cum era și firesc, i-a achitat pe toți l...

Ar fi timpul, ca Ministerul de război să pună capăt acestor stări, cari ne fac un renume rău. Armata are altă misiune, nu de a munci pe moșii boerului, care are bani și poate să-și angajeze sute și sute de muncitori civili. Nici un paragraf din regulamentele și legile militare, nu îndrepătește pe nimeni, de a duce pe soldați la lucrul câmpului pe moșii boeresti.

E timpul să se pună capăt acestor nedreptăți ce se fac acestor umili soldați, cari nu pot să strige! Cetățenii țării, cari susțin această armată cu banul lor, așteaptă cu drept cuvânt, ca soldații, filii lor, să fie bine echipați, bine îngrijiti și să nu mai fie trimiși la muncă pe moșia boerului, căci altă e frumoasa și patriotică chemare a armatei.

Chechia optanților maghiari a fost din nou adusă în discuția Ligii Națiunilor, întrunită la Geneva, de către delegații maghiari, cari au cerut să fie din nou pusă la ordinea zilei. După o discuție mai lungă s'a primit propunerea președintelui Consiliului, ca să se amâne chechia optanților la sesiunea, care începe la 15 Septembrie, după alcătirea nouilor membrilor, lăsând Consiliul în noua sa compunere să decidă dacă vrea sau nu să intre în discuția fondului cererii delegaților maghiari.

Numai din mila conducătorilor de tren va putea ajunge până acasă la el în Maramureș. Mai adăugați la toate acestea, că acest Mișu Popp este unul din cei mai bogăți oameni din România.

Celindu-le acestea, îmi aduc aminte de următorul caz autentic întâmplat în gara Făgăraș:

Un fecior din o comună de pe Tara Oltului venea în concediu dela un regiment din Craiova, de unde erau trimiși în concediu desculși, în ismene și cămașe și cu capela pe cap. Sosind în gara Făgăraș îl văd căsătiva căpitani, cari tocmai erau la școală de majori și îl iau la întrebări, că vine e biletul de vole, crezându-l dezertor. Convingându-se căpitani, că are acie în regulă, l'au privit conșternați de felul cum a fost lăsat în concediu și l'au rugat să nu mai treacă prin gară, ci să treacă direct peste câmpul din fața gării, ca să meargă acasă în satul lui de sub munte...

Un alt caz. Un băiat înăr,

Prin tine însuți, cetățene, și pentru tine, la libertate, legalitate și ciuste.

La moartea lui Mihail Cantacuzino

Panegiricul d-lui Iuliu Maniu.

La înmormântarea regetățului Mihail Cantacuzino, vice-președinte al P.N.T., care a avut loc Duminecă d. a. în prezența unei afloane extraordinaire de public din toate straturile societății, președintele P.N.T. d-l IULIU MANIU a rostit adânc impresionat următorul discurs:

Lovit de o năprasnică soartă, zace neinsușită trupul lui Mihail Cantacuzino, purtător al unui nume mare și al unui suflăt împodobit cu însușiri alese, care-l făcea în stare să poarte răspunderea marii sale obârșii și povara situației excepționale, în care se găsea.

Tradiția mare a numelui său, care se confundă secole de rândul cu însăși străduințele de asemenea ale neamului nostru și spiritul său superior, ajutat de educația sa deosebit de îngrădită, îl făcea să simtă adânc adevărul că națiunea nu o formează numai cei vîi, ci mai ales generațiile trecute și cele viitoare, generația de azi fiind numai punctea de legătură între ele prin forța tradițiilor din trecut și a aspirațiilor pentru viitor.

Ajutat de talentul său înăscut și de cultura ce și-a căstigat, Cantacuzino pătrundează și mai mult ca oricine faptul că rolul cel mai important al generațiilor ce se succed, este chiar acela de a se înălța unele prin altele pe scară veșnic ascendentă a evoluției. El știe că ce este bine la noi, este dela strămoși și că noi suntem datori a preda celor ce vin acest patrimoniu al trecutului, lipsit de noroiu, pe care truda și vremelnicia zilei îl asvârlise spre noi.

De aci incomparabila lui modestie, conștiință și demnă; de aci munca voită și clar concepută ce punea în slujba țării și neamului său; de aci dărcinicia sa în deobște cunoscută, de cele mai multe ori numai de cei dăruiți; de aci caracterul său neînfrânt de nici o întâmplare, inalterabil în orice imprejurare.

Predestinat a se ocupa de afacerile publice și de interese obștești ale țării sale, prin însăși obârșia sa de neam domnesc, și pregătit din frageda sa tinerețe și prin mediul în care trăia în casa părintelească pentru o activitate fecundă în viața de stat, el deveni curând deputat, primar al Capitalei și ministru al Justiției.

Prin spiritul său creator el a lăsat o neștersă amintire în toate aceste funcții prin instituții, cari vor rămâne pentru totdeauna și cari vor preamări numele său, concepții sale și puterea sa de muncă. Prin căile de comunicare și prin instituțiile create de dânsul, a adus județul său mai aproape de Capitală țării și de nivelul cultural al țării; a mărit posibilitățile de a se găsi dreptatea prin ridicarea magistraturei și organizarea justiției și a contribuit la civilizarea Capitalei noastre și la crearea de strânsă legături cu occidentul eterni-

zându-și numele pe zidurile unei mari capitale din Apus.

Străduință, fapte și lucruri, care pot împodobi îndeajuns o individualitate oricât de puternică, Mihail Cantacuzino, descendental marilor cători nu se poate însă mulțumi numai cu atât. El trebuia să îndrumăze și să aibă parte în alte întâmplări, vrednice de numele înaintașilor lui și de puterea sa sufletească.

De aceea alături de Nicolae Filipescu și Take Ionescu, el a luat răspunderea marei mișcări de întemeiere a unității noastre naționale și a unei noi Români. A pus autoritatea și puterea sa de muncă în serviciul ideii de întregire definitivă a țării, pentru ca prin ea să se încordeze opera de desăvârsire a neamului românesc începută și de înaintașii săi slăvii de croniciarii vremurilor.

Prin jefuie și truda obștelor românești, la care a luat pe deosebit parte, unirea Românilor s'a înșăpuit. Dar pentru Mihail Cantacuzino, bărbatul de stat, nu era de ajuns atât. El trebuia să examineze, să caute și să găsească mijloacele trebuieoare pentru veșnică ei dăinuire și armonioasa ei desvoltare.

Pe deoparte el le-a prevăzut și le-a precizat în discursul său din anul 1917, în care spunea că neamul nostru „care a fost chemat să-și verse din nou sângele din belșug pentru înșăptuirea unității noastre naționale, nu-și va putea asigura în mod trainic viitorul decât prin legarea căt mai de aproape de pământul țării a unui căt mai mare număr al fiilor săi și că cele patru milioane de Români de dincolo de Carpați, stăpâniți de o cărmuire străină, nu vor putea fi reduse la un regim censitar, odată ce ei ar deveni cetățeni ai statului Român”.

Și în discursul său, pronunțat cu ocazia realizării fuziunii cu partidul național din Ardeal, spunea că „lărgirea granițelor trebuie să lărgescă și concepțiiile politice fiindcă o lume nouă se ridică. Trebuie să priceapă oricine că în aceste vremuri, când totul se preface, țării trebuie să ne adaptăm concepțiilor noi isvorale din ideia democrației, ordinei și droptății”.

De aceea el, conservatorul de pe vremuri, și-a însușit în politică o nouă ideologie, care, isvorând dintr-un naționalism curat, tinde spre o democrație radicală și spre o dreptate socială, îndrumată de o națională serioasă de reforme, care să prefacă conform trebuințelor zilelor de azi, așezarea socială, producția națională și întocmirile de Stat.

Pe de altă parte, a prevăzut necesitatea inexorabilă a creării unui instrument politic, care pornind din această ideologie să poată întruni într-o forță unică și într'un singur suflăt politic pe fiu național de dincoace și de dincolo de Prut și Carpați,

pentruca astfel forțele vii ale națiunii și năzuințele sociale și economice ale poporului să fie folosite în mod solidar la opera vieții de Stat.

De aceea, el a fost unul dintre cei dintâi propagatori ai ideii de realizare a partidului național-țărănesc de astăzi și unul dintre cei mai însemnăți colaboratori ai programului acestui partid, deci un cititor al altărlui politic la care ne închinăm. De aceea el, scoborător din domni ai ţării, a dat mâna în scopul unei cinsile și patriotice lupte, cu urmașii vițejilor și clăcașilor, înaintașilor săi, și de aceea a luat drumul spinos al luptei pentru refacerea ţării, neînțeleas de mulți și combătut de atâtia.

Dacă Mihail Cantacuzino a șiut să se incopceze atât de bine, prin talentul și munca sa, prin năzuințele sale dezinteresante și prin spiritul său altruist, prin prevederea sa politică și prin instinctul său de bărbat de Stat în sirul figurilor reprezentative ale familiei sale și ale întregului neam românesc, și dacă, prin întreaga sa activitate publică, a șiut atât de nimerit să se constituie într-o pildă de urmă, el a împodobit viața noastră publică nu mai puțin prin caracterul său de o antică frumusețe și de o impresionantă putere. Om al cuvântului și al convingerii, el a menșinut și pentru viață publică aceeași atitudine de întransigență, neadmișând sub nici un cuvânt compromis între corectitudine și moralitate, lucru atât de rar în lumea de azi, când elementul moral și bunul simbolic pierd tot mai mult rolul lor în aprecierea lucrurilor și a oamenilor.

Dispariția lui Mihail Cantacuzino este o grea lovitură pentru neamul românesc și o pierdere de neînlocuit pentru partidul național-țărănesc, în care el a fost unul dintre făuritori, un îndrumător luminat și un neînfricat luptător.

Partidul național-țărănesc, închinându-se memoriei lui, aduce tributul său de recunoștință numai acelora, cari au făurit unitatea națională și au contribuit în mod hotărât la desăvârșirea vieții noastre de Stat, ci și urmașilor vechilor și istoricilor boeri români, cari au șiut să se încadreze prin gândul, prin faptele și prin jertfele lor în istoria neamului românesc, plină și de glorie și de suferințe.

In veci amintirea lui.

Politica de Împrumut

de Mihail Popovici.

— Urmare. —

Lichidarea litigiilor cu străinii.

Guvernele statului român în cei 10 ani din urmă printre vinovată neprincipere au pierdut rând pe rând cele mai bune prilejuri pentru a lichida toate litigiile pe care le avem cu străinătatea. Era lucru evident și de sine înțeles că înainte de a intra în raporturi normale cu diferitele state trebuie să lichideze trecutul. Ori aceste lichidări se puteau face cu minimul de sacrificii pentru noi, dacă alegeam momentul mai prielnic pentru noi și nu invers. Au fost vremuri în care am fost solicitați să aranjăm diferențele. Astfel diferențele noastre cu Germania s-ar fi putut lăsă și bine aranja imediat după război, dacă ne dădeam seama că timpul va îmbunătăchi situația Germaniei și nu trăiam în iluzia că el o va slăbi. Rentele s-ar fi putut răscumpăra cu sume derizorii. Iar pentru celelalte diferențe n-ar fi existat dificultăți de principii cari se invoca astăzi după aranjarea Dawes — nu în femeiul unui drept ci în temeiul situației politice de astăzi a Germaniei. Astăzi am ajuns noi în situația de solicitanți și condițiile lor s-au schimbat în favorul nostru.

Discreditați printre politică fără prestigiu și fără orizont, dându-se seama de realitate, aveam două căi de alese pentru încheierea împrumutului.

O cale prin Societatea Națiunilor, altă cale direct prin bancheri.

Societatea Națiunilor a colaborat la refacerea economică și monetară a mai multor state. S-a dovedit atât pentru țările amice cât și pentru țările inamice că sprijinul și garanțiile Societății oferă condițiile cele mai avantajoase, fără ca prin acest sprijin să scadă într-un mic autoritatea Statului. Mai ales statul nostru după întinericul de 10 ani ar fi avut urgentă nevoie de acest sprijin. Să și încercat la început, dar deoarece experții Societății Națiunilor erau ocupăți în Octombrie 1927 în altă parte și deoarece Societatea Națiunilor întreba că este urgentă această operărie sau se poate amâna până la

încheiat aranjamentele cu minimul de sacrificii.

Pentru stabilizare aveam nevoie de concursul tuturor băncilor de supușii săi, principiu revalorizare, care poate constitui pentru noi cu valuta depreciată de 35 de ori un adevărat dezastru financiar. Se va vedea că acest principiu odată recunoscut, am avut să supărăm toate consecințele extraordinare ale acestei nepreve deri.

Jugoslavia a refuzat recunoașterea acestui principiu.

Dar real prin recunoașterea acestui principiu am păgubit chiar la aranjarea acestei datorii în două direcții.

Întâi, am primit importante reduceri binevoitoare și îl doilea cu toate reducerile avem o pagubă reală de mai multe miliarde lei, rezultată din compensația datoriei Franței pentru distrugerile exploatațiilor petroliere, cu datoria noastră revalorizată. Iată calculul producător.

noaștem un principiu cu desăvârșire îngust pe care nici un stat nu îl practică nici chiar față de supușii săi, principiu revalorizare, care poate constitui pentru noi cu valuta depreciată de 35 de ori un adevărat dezastru financiar. Se va vedea că acest principiu odată recunoscut, am avut să supărăm toate consecințele extraordinare ale acestei nepreve deri.

Jugoslavia a refuzat recunoașterea acestui principiu.

Dar real prin recunoașterea acestui principiu am păgubit chiar la aranjarea acestei datorii în două direcții.

Intâi, am primit importante reduceri binevoitoare și îl doilea cu toate reducerile avem o pagubă reală de mai multe miliarde lei, rezultată din compensația datoriei Franței pentru distrugerile exploatațiilor petroliere, cu datoria noastră revalorizată. Iată calculul producător.

— Va urma —

În ajunul sosirii membrilor „Fidac”-ului

CONVOCARE

Delegații organizațiilor foștilor voluntari din orașul și județul Brașov sunt invitați pe Sâmbătă, 8 Sept., ora 11 a. m. la o consfătuire în localul ziarului „Gazeta Transilvaniei”.

Delegații vor avea să raporteze despre pregătirile făcute la sate în vederea primirii membrilor Asociației foștilor luptători (Fidac) și pentru a lăua în primire ultimele dispoziții.

Sosirea la Brașov a foștilor luptători — precum suntem anunțați dela București, s'a amânat cu o zi, așcăz pe Vineri, 21 Sept. 1928.

Locot.col. i. r. Ovid Cernea.

CONVOCARE

Comitetul Uniunii ofițer. de rez. și în retr. secția Brașov, convoacă pe toți membrii săi la o adunare generală extraordinară, care va avea loc în ziua de 8 Sept. a. c. ora 18 la Cercul Militar Brașov.

La ordinea zilei este:

1. Pregătirea primirii congresiștilor Fidacului (Federaționea

internățională a vechilor Combațanți) și

2. Inscrierea organizației noastre în Legiunea Română. — Sun rugați să ia parte la această adunare generală extraordinară și d-nii ofițeri cari nu sunt membrii, dar doresc să se inscrie în uniunea noastră.

Brașov, la 23 Aug. 1928.

Comitetul.

Excursie pe muntele Bucegiu.

Societatea „Vulturul Carpaților” va aranja în zilele de 9—10 Septembrie 1928 o excursie comună pe muntele Bucegiu. Plecareva va fi în ziua de 8 Sept. la ora 7 seara din piața Prundului cu auto-taxi în direcția Rășnov, Uzina electrică, de unde începe urcarea: Mălăești, Omul Schitu Ialomița, Sinaia, Brașov.

Doritorii de a lua parte la această excursie sunt rugați să se inscrie în tabloul astăzător la d-l Ioan Cosma friser în Piața Prundului cel mai târziu până în ziua de 8 Septembrie 1928 achitând totodată suma de 50 Lei ca cheltuieli de transport cu auto-taxi.

La această excursie pot lua parte afară de membrii societății, ori care alte persoane, iubitori ai naturii.

Pentru alimentele necesare se va îngriji fiecare.

Comitetul.

FOLETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Gheorghe Sasu

Am primit trista veste, că ne-a părăsit unul din tovarășii noștri Gheorghe Sasu din Șinca-veche, care a repausat în ziua de 16 August a. c. în comuna sa nașală Șinca-veche. Susține bun, înimă nobilă, plugar cinsit și harnic, caracter de bronz, astfel am cunoscut și am văzut întotdeauna pe nenea Gheorghe Sasu. Cuvântul lui era în vorbă scumpă putea-i să contezi întotdeauna pe vorba lui. Având aceste calități a fost stimat și cinsit de consătenii lui, care l-au ales prim-curitor al bisericii lor, funcție finită până în oara morții, iar în decurs de 20 de ani a fost ales în patru rânduri primarul lor, de care slujbă a abzis în anul trecut, când cancelul, această cumpătă boală, a început să roadă la trupul lui.

Partidul nostru național-țărănesc deplâng pe unul din aderenții noștri devotați, deplâng pe unul din bunii lui luptători. Delă înșințarea Camerei Agricole nenea Gh. Sasu a fost ales ca membru al acestei Camere. Partidul nostru l-a ales între membrii din Comitetul organizației noastre județene. Ca-

primar și-a îndeplinit oficiul cu consfătușitate, iar ca celățean a luptat pentru biruința steagului partidului nostru. Ori de câte o vre-o față oficioasă cercă să îl facă pe el o unealtă electorală, nenea Gheorghe Sasu le spunea în față: Slujba mea de primar nu e cusușă în guler, eu fac politică național-țărănească, fiindcă așa îmi dictează consilința mea. Și-a iubit partidul cu un adânc devotament. Când am aflat trista veste a morții lui am mers la d-l dr. Cărje, președ.organizației noastre județene, să-i comunic. D-l Cărje îmi spune, că să aștept la acest sfârșit tragic. Nenea Gheorghe simțindu-și sfârșitul apropiat, în zilele trecute prin o scrisoare și-a luat rămas bun dela dânsul ca presă, al org. județene precum și dela toți luptătorii național-țărănenți din județul Făgăraș, cărora le leagă de înimă să lupte mai departe sub steagul falnic și cinsit al acestui partid. Ne părăsește acum un tovarăș bun și credincios nouă, până la ultima lui suflare!

În moartea lui a avut loc în ziua de 18 August a. c. Ca-

pă înainte de a fi coborât în criptă, pe care s-a îngrijit a o zidi cu 2 luni înainte de moarte, și-a luat rămas bun în cuvinte indușătoare dela repausat în numele Camerei agr. Rev. Dom Moise Brumboiu, v.-preș. Camerei agr., iar în numele partidului național-țărănesc d-l Ioan Clinciu senator de Făgăraș. După aceea s-a cedit auto-biografia lui scrisă anume spre a fi cedită înainte de a fi aşezat în mormânt. Între altele scrie în această biografie scrisă cu o săptămână înainte de moarte:

„...Am fost dela început și până azi cu trup și susțin aderent al partidului național-țărănesc. Am fost unul dintre luptătorii parlamentului, deși ca primar am avut multe neplăceri cu forurile mai înalte, cari căutau să mă înlăture din primărie. Am știut să le înving toate și m'am dus acolo unde îmi bătea înimă, înfruntând toate dificultățile...

Cu câtă iiniște susținească să pregătească tovarăș nostru, și-a aranjat totul și înțind, că este aproape ziua morții lui. Și-a făcut gata și crucea, care va umbri de aici înainte mormântul lui.

In ziua îngropării lui încă de dimineață începuse o ploaie binefăcătoare, care ușa pământul dornic de umedezeală. Ploaia a durat până la ora 3. d. a. și tot timpul că a finit înmormâ-

tarea a fost un timp frumos și lumânările mari își plecau jalnic flacările lor lângă sicriul lui. Între acordurile liniște și măncolice ale cântecului sunător, în veci amintirea lui, sicriul lui a fost coborât în criptă lui și a miliară ca să-și doarmă somnul de veci, alături de soția lui și de fiica lui, repausat în vara aceasta.

Dormi în pace iubilul nostru camărad și tovarăș de luptă! Înima ta băte pentru acest partid, pentru care ai luptat, ai suferit și în a cărui biruință finală ai sperat întotdeauna de tine tovarăș bun, cinsit și nedespărțit. Îndemnurile tale servească spre pildă și altora, iar noi cei care te-am cunoscut te vom săma și iubi și în viitor, păstrând în inimile noastre în veci amintirea ta.

Valeriu Crișan,
secret. gen. al org. jud. a P. N. T.

Din public.

Scrisoare deschisă d-lui Prefect al județului Brașov, Mateescu.

Domnule Prefect,

Cred a vă face o deosebită plăcere când, înregistrând succesiunea peripețiilor prin care am trecut în ce privește acțiunea mea, pentru a ajunge la cuvânt în întuniri publice, înregistrez și succesul dvoastră, arătând, că prin jinuta dvoastră dărză, săi isbutit de 4 săptămâni să mi faceți imposibilă orice activitate pe acest teren.

La sosirea mea în județ, primul pas m'a condus înaintea fetei dvoastre, unde în mod loial și obiectiv v-am adus în prealabil la cunoștință finta venirei mele la Brașov: propagarea ideilor și convingerilor mele în public, ca membru devotat al L. A. N. C.

Mi-a spus o pe gleau, că la aceasta nu-mi deții voe.

La 4 zile după aceasta, la 31 iulie sub No. de înregistrare Pref. 634/1928, v-am prezentat aceeași cerere, absolut legală și în scris; silindu-mă a vă demonstra că, încălcând flegant legea, pentru apărarea și sfârșitul căriei în județ, în primul rând, d-vostă sunteți chemați, deserviți, nu numai interesele guvernului, dar și ale partidului d-vostă.

Rezultatul a fost tot negativ. Lăți mai agravat însă dle Prefect, și cu imprudență de-a motivă acest refuz, această încărcare a dreptului constituțional cel care fiecare Român, în patria sa, asigurat în Constituția Nouă (vezi art. de lege 5, 25 și 28) în rezolvarea dvoastră pură pe cererea mea, cu aceea, că unele puncte din programul L. A. N. C., ar da ansă la fricțiuni și disensiuni între anumiti colocitorii și neam, păcă ar putea exista și puncte în diferențele programe de partid, care să nu dea ansă la fricțiuni, — sau dvoastră săi și chemați a judeca ce fel de puncte ar fi admisibile în programele diferențelor partide.

După această document, de o deosebită valoare a fost anexat la plângerea mea ce-am dus-o personal la Ministerul de Interne și s-a înregistrat aceasta încă din ziua proximă, la 1 August 1928 și după ce nici la 3 săptămâni n'am întâmpinat nici o schimbare în atitudinea dvoastră, v-am prezentat din nou o scrisoare, prin care vă anunțam respectuos fînarea unei conferințe cu caracter legal, la întunirea fixată pentru Brașov pe data de 28 August, ect.

De data aceasta dle Prefect, săi dat dovedă de-un deosebit simț de diplomație, lăsând decizunea și deci și răspunderea autorizării acestei întuniri, direct celui mai înalt for, onorului Minister de Interne.

De indată ce însă această autorizare, după cum era și firesc, a sosit, diplomația și bu-nul sămătă părasit și în loc de consecvență ne mai având scrupule în ce privește fînuta forurilor superioare, le observa-tiunea mea și nădejdea de a nu mă se mai pune piedici ce privește întunirile pe județ mi-ali ripostat brusc și cu înțeles că nu-mi permiteti mai mult decât întunirea direct autorizată prin Minister.

V-am spus atunci dle Prefect că pentru întuniri legea nu prescrie autorizația prealabilă, dar prescrie datorința dvoastră ca prefect de județ, că anunțul eventualelor întuniri între imprejurări normale, să-l accep-tați și să anunțați despre aceasta organele de ordine.

Am avut curajul dle Prefect să vă spun că voi uza de

dreptul ce-mi compete pe baza legii chiar și atunci dacă dvoastră veți continua cu nerespectarea legilor și cu încălcarea drepturilor mele ca cetățean român.

Mi-ați spus atunci că nu vă mai respecta nici întunirea autorizată de Minister, dar destul de iute revenind din insuflarea caracteristică, mă-ți asigurat că mă veți lua cu poziția dvoastră de urechi și mă veți pune la umbra. Ce bine! Bravo! dle Prefect. Să vă cred, pe cuvânt.

Lucă va trebui să vă fiu recunosător că mă puneți la umbra să mă mai odihnesc, după multele choseli și umblete pe la București.

Dar oare dle Ministrul Duca și guvernul însuși tot așa se vor bucura de felul cum îi reprezentați în județul Brașov ca paznicul fidel al legilor și Constituției votate de dânsii?

Său poate puțin vă pasă dle Prefect de toate acestea, dvoastră nu cred să reprezentați guvernul Tării Românești la Brașov.

Dvoastră reprezentați Uniunea Evreilor Români (U. E. R.) sau pe însuși Filderman la Brașov. — Adevărat?

Cu respectul ce vi se cuvine
N. Popa, prof.
Brașov, 28 August 1928.

Teatrul românesc. Sâmbătă în 28 Septembrie a. c. ora 9 seara va avea loc în sala „Redoute” reprezentația teatrală a marelui comedian Const. Dimard cu concursul d-nei Paulette Dimard, d-nul Ioan Goreanian, fost artist la teatrul național București și al d-lui V. Toian.

Se vor juca: Marele succes al stagionei: „Divorțata” de I. Valjean, „Prietenul Casei”, de Victor Eftimiu și „Valet la 2 case” în 2 acte de Goldini. Toaletele dela Paris, decor propriu. Prețul: Fotoliu 200 lei, rezervat 120 lei, Stal I. 80 lei, Stal II. 60 lei.

Taxatoare amendă

Prefectura poliției ne trimite spre publicare o nouă serie de amenzi date pe baza legii circulației:

Barcu Maria taxatoare amendată cu 500 Lei, a supraîncărcat autobuzul.

Pop Mariska taxatoare amendată la 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Ana Weber taxatoare amendată cu 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Kovács Maria taxatoare amendată cu 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Borbáth Iulia taxatoare amendată cu 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Gal Dora taxatoare amendată cu 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Spruderca Ioan taxator amendat cu 1000 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Varga Stefan conducător amendat cu 2000 Lei n-a condus cu atenție.

Barkó Elisabeta taxatoare amendată cu 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Rab Boriska taxatoare amendată cu 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Mor Elisabeta taxatoare amendată cu 500 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Papp Maria taxatoare amendată cu 1000 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Hudea Ana taxatoare amendată cu 1000 Lei a supraîncărcat autobuzul.

Cetățeni și răspândiți

Bibliografie

M. Garg. Manualul Bacalaureatului după programul oficial. Limba Română. Iași, Institutul de Arte grafice și editură „Viața Românească”. Prețul 100 lei, pagini 224.

Lucrarea se recomandă și elevilor care trec examenul de tranziție de clasa VIII-a, cărei materie este cuprinsă în primele 100 pagini.

Pentru candidații la bacalaureat ea este absolut indispensabilă.

Mica publicitate

Se primesc băiți în cost având și medidor. Informații în Strada Castelului nr. 88 între orele 4 și 6 seara. 790 1-2

Frizerie de vânzare, aranjament modern complet. Informații la Dr. Vasile Găjar, avocat, Brașov, Str. Spitalului 35. 792 1-2

Aviz. Mare întreprindere industrială caută pentru diferite secțiuni funcționari, funcționare și scriitori. Se preferă funcționari care cunosc limbă maghiară. Ofertele se vor adresa la Administrația ziarului sub „Industrial”. 791 1-1

CONCURS

Consiliul parohial al Bisericii Sf. Nicolae din Brașov Schei publică în conformitate cu S. 37 al Regulamentului său de serviciu, concurs cu termin de 10 zile dela prima publicare, pentru întregirea postului de elclisier la susunita Biserică.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de bază 500 lei lunare, plus gradații și sporurile cuvenite.

2. Locuință în natură.

3. Veniturile din parchie, o bicinuită și normate în Regulament.

Concurenții la acest post, care vor avea să reprezinte nu numai o garanție morală, ci și materială și vor înainta pînă în 12 Septembrie a. c., însojite fiind de următoarele acte:

a) Certificat, că a absolvat cel puțin scoala primă.

b) Certificat de botez, din care să se constate, că e de religie ortodoxă și n-a trecut peste etatea de 40 de ani.

c) Certificat de moralitate.

d) Alte acte recomandatoare.

Brașov, din sedința comisiei permanente a Consiliului parohial dela Biserica Sf. Nicolae din Brașov, Schei, înuită în 1-a Septembrie a. 1928.

Președinte: Dr. I. Blaga. Secretar: V. Iordache. 1-3

Licității

Comitetul școlar al școalei sup. de comerț „A. Băseanu” din Brașov publică licitații cu oferte inchise pentru furnizarea alimentelor necesare internatului: Cere (de vacă, porc, vitel, miel, untură), pâine, ciorbă etc.

Terminul pentru înaintarea ofertelor la cancelaria școlii Miercuri 5 Septembrie 1928 orele 17. — Comitetul școlar. 784 2-2

,Gazeta Transilvaniei'

Banca „CETATEA” Soc. pe Acțiuni.

BRAȘOV.

FONDATĂ 1910.

FILIALE:

Rupea (Cohalm) Cluj,
Odorhei, Toplița-

„Cetatea de Granit”
Tipografia „Minerva”
Hotel Transilvania
Cinema Urania

RESURSE:

Capital social, Depuneri, Reescont, creditori etc.
LEI 150,000,000

Circulația din ultimul 1½ an peste Leidouă miliarde.

Banca „CETATEA” Brașov și filialele sale fac următoarele operațiuni :

1. Primește depuneri spre fructificare și păstrare pe libel și în cont curent în condițiile cele mai bune.
 2. Acordă împrumuturi de scont (cambii) și pe credite cambiale cu acoperire hipotecară.
 3. Face plăti americane și ordine de plată în orice parte a țării.
 4. Asigurări contra focului, pe viață, accidente etc.
 5. Informații economice și financiare.
- A. Depunești economiile pe creștere la Banca „CETATEA” și filialele sale.
- B. Cumpără și neapărat acțiuni dela Banca „CETATEA” Brașov din ultima emisiune în curs.

BANCA „CETATEA” S. A.
Direcția Generală.

Prin prezenta am onoare a aduce la cunoștință cum că am deschis în ziua de 3 Septembrie a. c., magazinul meu de

Salam și mezeluri

în Strada Hirscher No. 1

Având fabrica mea, din Strada Neagră 47, instalată cu mașinile cele mai perfecționate aduse din Viena și Germania, mă găsesc în situația de a corespunde tuturor cerințelor. Imi voi da toată silința a-mi căștiga încrederea clientele mele servind-o cu mare atenție și numai cu marfă de prima calitate. Rugând binevoitorul concurs

Semnează cu toată stima:
JEAN HÖHR

AQUILA ROMÂNĂ — AQUILA ANGLO ROMÂNĂ

Societatea Anonimă Română de Asigurări Generale în BUCUREȘTI, Strada Stavropoleos 8. Palatul Băncii Fortuna

Reprezentanță Generală pentru Județele:
Brașov, Treiscaune, Făgăraș, Ciuc, Odorhei.

A. HAZAY
BRAȘOV, Strada Mihail Weiss Nr. 5.

Roagă on. clientelă a cere legitimația mea persoanelor ce se prezintă în numele Societății. 783 2-2

Un număr mai mare de

FETE

curățele pentru lucru
usor se primesc pe
.. lângă căștig bun ..

FRATII STOLLWERCK S. p. A.

Fabrică de ciocolată
.. și zaharicale ..

BRASOV, Strada Lungă 104 a.

789 1-4

Biroul Partidului Național-Tărănesc

către organizațiile sătești

a P. N.-T. din jud. Brașov.

In conformitate cu încheierile din sedința Comitetului jud. Brașov al P. N.-T., din ziua de 17 August a. c., sunteți invitați să comunicări de urgență, numele delegatului care va lua parte la congresul, ce se va ține în cursul lunii Septembrie la București, spre a face din vreme, delegațiile necesare.

SECRETARIATUL GENERAL.

Manevrele armatei roșii.

După informațiile presei sovietice, manevrele de toamnă ale armatei roșii vor avea loc anul acesta în regiunea Kiev. Manevrele din anul trecut au avut loc în prezența lui Vorosilov în jurul Odesei, iar anul acesta manevrele se vor desfășura de asemenea în partea sud-vestică a Uniunii sovietice.

Manevrele vor fi de astă-dată foarte întinse și vor începe în prima jumătate a lui Septembrie. Activitatea preparativă pentru aceste manevre a început încă din mijlocul lui August. La manevrele de toamnă ale armatei roșii vor participa toate categoriile de arme și servicii militare. În afară de infanterie, cavalerie și artillerie vor participa și numeroase escadre aviație, automobile blindate, tancuri, reflectoare, dateșamente de pontonieri și organizațiile feminine sanită-militare. La actualele manevre se va înscena spărarea Kievului contra unui atac aerian. Un deosebit rol vor avea detașamentele organizației „Osoavichim”, care vor lucra independent cu mijloacele lor aviație și chimice ca unități voluntare de ajutor și apărare.

La manevre este invitată întreaga populație din regiunea Kiev, în special populația Kievului. Pregătirile au și început în toate uzinile, fabricile, oficile, organizându-se detașamente de tineri și adulți. Acestor detașamente li se vor încredința paza în diferite locuri sau diferențe servicii tehnice, iar în caz de nevoie participarea la arme. Asociația inginerilor ruși a fost invitată să trimîne delegați la locul manevrelor spre a da diferențe explicații soldaților și populației. În fabricile din Kiev se organizează de pe acum întruniri la care se explică importanța manevrelor actuale.

In ce privește exercițiile proprii ale armatei, se va experimanta la actualele manevre cum se disting unitățile militare mai mici în acțiuni mai independente. Activitatea de spionaj și de recunoaștere a început la sfârșitul lui August.

Comanda supremă a manevrelor a fost încredințată șefului statului major al armatei roșii Šapoșnikov, care a fost de curând numit în acest post. El va fi ajutat de comandanțul de corp Trandafir și de comisarul politic militar Bubnov.

Zilele aceste au început cursuri speciale pentru ziaristi care vor participa la manevre. Misiunea lor va fi ca să informeze nu numai rapid și exact dar și în direcția popularizării armatei roșii în rândurile populației. La manevre vor participa 100 ziaristi, care vor informa ziarurile sovietice asupra decursului manevrelor.

Tot „campanie de defaimare”?

E fapt împlinit, un adevară incontestabil, că terenurile petroliere dela Dâmbovița au dat naștere unei uriașe panamale de sute de milioane. Până acum vre-o duzină de eroi ai acestor uriașe fraude — între cari și doi deputați liberali — au ajuns la pușcărie, iar Justiția își continuă lucrările, care promit să sporească numărul oaspeților pușcăriei.

In fața faptului, astăzi presa națională și întreaga presă care și cunoaște și înține să și facă datoria, a comentat și comentează cazul, înfiereând pe păcătoși și cerând pedepsirea tuturor vinovaților.

E și natural și cinsit să fie așa!

„Viitorul” bate însă altă coardă. Pentru oficiosul guvernului cei ce cer pedepsirea nevinovaților sunt „inconștienți”. În campania dreaptă și cinstită a presei națională-tărănești, care cere să se lămurească lucrul și să se facă dreptate, însemnează pentru „Viitorul”: „campanie de defaimare a țării”. Guvernul însă, care a tolerat marea activitate a fraudelor și a lăsat să se estindă până la dimensiunile pe care le-a ajuns, e mai curat decât sfânta naivitate a unui copil nevinovat.

Vor fi la fel și uzufructuarii fraudelor, depuși la pușcărie?...

Vinovat deci este partidul național-tărănesc și presa care cere dreptate. Aceștia continuă „campania de defaimare a țării” al cărei prestigiu și a cărei cinste le ridică maestrul de fraudă ai terenurilor petroliere de Dâmbovița.

In zadar se silesc aceștia să ridice, prin furt și fraudă, prestatigiul țării, când presa națională-tărănește „defamează țara”, ceea ce rând dreptate și cinste în gospodăria avutului ei!...

Pentru aceea plâng „Viitorul”.

Un Conservator de muzică în Brașov.

Din inițiativa unor oameni de înimă și cu sprijinul „Astrei” va luce ființă, în cursul lunei Octombrie, un Conservator de muzică, la care își vor da concursul cei mai distinși profesori de muzică locali, precum și un număr de profesori aduși special în localitate.

Până așa se va satisface o lipsă adânc și multă, iar orașul nostru se va întări bogății cu un institut de artă ce va ocupa zona tineretului doritor de muzică să se formeze în toate domeniile muzicale: pian, vioară, orgă, cello, canci, studiile de compozitie etc., în schimbul unor taxe minime.

Corpul profesoral se componă între alii din Domnii: Bernfeld, Bekerich, Richter, Blum, Bobășeu, Moldrick etc. etc.

Detalii esupra deshiderei, înscrerilor și condițiunilor de admisire se vor publica în cursul săptămânei viitoare.

„CARTEA ROMÂNEASCĂ” S. A.

Sucursala Brașov.

Strada Portii №. 11.

Librărie, Papetărie, Depozit de Hârtie. — Articole de Pictură. — Articole Fotografice. — Gramofoane „His Master's Voice” și „Columbia”.

PREȚURILE CELE MAI EFTINE.

INFORMAȚIUNI

Proclamarea regatului albanez. Dumineca la ora 9 și 12 minute Adunarea constituantă albaneză a aprobat cu unanimitate raportul comisiunii însărcinate cu elaborarea statului prin care se preconizează schimbarea formei de guvernament al statului în regat. După masă la ora 4 și 4 minute a apărut în fața Constituantei M. Sa regele Albaniei Zogu I, care a fost aclamat cu frenzie.

Sosirea la Brașov a luptătorilor statelor aliate (Fidac) s-a amânat pe Vineri, 21 Septembrie a. c.

Reuniunea de muzică „Gh. Dima” din Brașov, anunțată membrilor ei reînceperea activității pe ziua de Marți 18 Septembrie orele 8 seara în sala de muzică a liceului Șaguna. Persoanele care doresc a se înscrive ca membri noui sunt rugați a veni în aceași zi.

Reuniunea organizează pentru aniversarea centenarului morții lui Schubert un concert festiv la care se va executa celebra „Missa” pentru cor și orchestră. Acest concert va avea loc sub patronajul și în prezența d-lui ministru al artelor.

Paralel cu această lucrare se va mai pune în repetiție opera „Carmen” de Bizet.

Dorinul Inginer silvic pensionar Radu Giuvelca din R. Sărat aduce la cunoașterea rudelor, prietinelor și cunoșcuților că în ziua de Joi 7 Septembrie 1928, orele 10 dimineață face un parastas la Biserica Sf. Nicolae (Prund) din Brașov, pentru o-dihna susținătorilor, părinților fraților și siorilor sale; iar în ziua de Sâmbătă 8 Septembrie 1928 (Sf. Maria) orele 11 a. m. va face un parastas la Biserica Sf. Treime de pe Tocile din Brașov pentru împlinirea a trei ani și jumătate dela moarte scumpel și iubitul sale soții Maria R. Giuvelca, născută Zernoveanu și îi roagă a lua parte la aceste pioase rugăciuni.

Aceasta fiind locul învățărilor.

787 1—1

Cinematograf în trenurile cehoslovace.

In curând se va introduce în trenurile accelerate cehoslovace pe linia Cop-Bohumin-Praga (Rusia subcarpatică-Praga), cinematograf. Zilnic se vor da 5 reprezentări, iar prețul biletului de intrare va fi între 10—14 coroane. După Anglia, Cehoslovacia este a doua țară din Europa, care introduce această inovație în trenurile ei.

Mutare de birou. Reprezentanța generală a Primei Ardeleană Soc. A., de asigurări generale și a mutat biroul său cu data de 1 Septembrie a. c., în Târgul Grăului No. 7. 2—3

Medicale: Dr. Docent universitar Dr. Liviu Cămpeanu, medic primar director al „Spitalului Gh. Mărzescu” și medic șef al „Sanatorului Diaconescilor” mutându-se în „Casa Efierilor” (Piața Beihelot) vis à vis de spitalul civil — consultă aici între orele 3—4 p. m. 2—0

In atenția vizitatorilor Pcienei!

Aduc la cunoașterea onor. public, că începând cu 1 Sept. a. c. am încrezător pe d-l Otto Gottsmann cu conducerea hotelului și restaurantului meu „La Turcu”, din Poiană.

Se garantează bucătărie bună, rece și caldă, precum și beuturi de cl. I.

Camere pentru sezonul de toamnă se pot închiria cu prețuri moderate.

Pentru concurs binevoitor se roagă Stefan Căpătină și Otto Gottsmann.

793 1—1

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.

Un groaznic accident de aviație a avut loc în Franța. Un avion, în care se afla ministerul de comerț și aviație al Franței Bocanovski și alii patru pasageri a suferit un defect la motor, pe cînd se așa la înălțimea de 150 metri. Înțeînd motorul a să funcționeze apăratul a căzut la țărmă, luând foc. Atât ministerul cât și ceilalți pasageri au fost scoși complet carbonizați de sub scheletul în flacări al avionului. Gadavrele nemorocii au putut fi cu mare greutate identificate.

Prefectul județului Brașov d-l Victor Mateescu și-a prezentat demisia din postul său, care a fost acceptată. Se spune că demisia a fost provocată de animozitățile care dăinesc de mai multe luni de zile în sănul organizației liberale locale. Se vorbește de numirea de prefect a d-lui d. Constantin Țăncă, care ar fi și plecat în scopul acesta la București.

O cameră de comerț Româno-Polonă la Varșovia. Zilele acestea s-a constituit la Varșovia o Cameră de comerț polono-română, cu care prilej au fost pronunțate diverse discursuri. In comitetul Camerei de Comerț au intrat V. Ewert, Jan Miaczynski, dr. M. Borowski, industriașul M. S. Ewert. Președintele de onoare al Camerei de comerț este consilierul comercial la legația română din Varșovia, Bălăcescu.

Editura „Orbis” din Praga, va scoate în 28 Octombrie, ziua independenței statului cehoslovac mai multe opere de mare importanță: „Documente din războiul mondial” de ministrul de externe dr. Beneš, complectând „Memoriile” sale apărute anul trecut. „Lupta și revoluția cehoslovacă” de fostul ministru Soukup; „America și Cehoslovacia” de prof. dr. Vlastimil Kybal, fost ministru cehoslovac în America de sud. In „America și Cehoslovacia” autorul se ocupă cu chestiuni comerciale și financiare și cu problema emigratiei.

Dela P. T. T. primim următorul avis: Timbrele poștale jubiliare pentru Unirea Basarabiei sunt scoase din uz; scrisorile francate cu ele cad în rebut asemenea și cărțile poștale ilustrate duble dacă nu sunt francate cu 5.25, iar nu numai 3.25.

Inscrierile la școala primară de stat Nr. 2 de băieți din Brașov-Șcheiu.

In baza art. 27 și 28 din Regulamentul legii învățământului primar, cu onoare se aduce la cunoașterea părinților și tutorilor copiilor în vîrstă de școală din circumscripția școlară Nr. 2 (Brașov-Șcheiu), că înscrerile la școala primară de stat Nr. 2 de băieți din Strada Ecaterinei Nr. 23 a, s-au inceput în mod regulat în 1 Sept. și vor continua până la 10 Sept. zilnic între orele 8—12 a. m., iar cursurile vor începe la 15 Sept. a. c.

Cei care nu vor satisface acestele îndatoriri, vor fi amendati conform art. 21 din legea învățământului primar.

Director N. Stoicovici.